

ਹੁਕਮ, ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਹੁਕਮ, ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਮਲ, ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੁਕਮ। ਉਹ ਹੁਕਮ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸੇ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ ਜੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਵਾਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਤਹਿਤ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਹੁਣ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਮੈਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਘਟਨਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ। ਐਸ.ਬੀ. ਕੇਪੂਰ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਐਸ ਕੇ ਕਪੂਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਜੇ. ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਭਾਰਦਵਾਜ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1963 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 28-ਡੀ

25 ਜੁਲਾਈ 1966 ਈ

ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਐਕਟ (1950 ਦਾ XLV)- ਐੱਸ. 18 ਅਤੇ 19—ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਅਫਸਰ—ਕੀ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੋਰਟ ਮਾਰਸ਼ਲ ਜਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ ਦੇ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ - ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ

ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ - ਕੀ ਨਿਆਂਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ-ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਪ੍ਰੀਓ ਵਿਗੋਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੋਰਟ ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਧਿਆਇ XII ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਜੇਕਰ

ਸਜ਼ਾ ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਇਹ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ XIII ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਰਟ ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਰਟ ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਐਕਟ, 1950 ਦੀ ਧਾਰਾ 18, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸੇਵਾ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ "ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ" ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਪੂਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਦੁਆਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਮਝਦਾਰੀ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਮ ਸਮਝ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਫੌਜੀ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਿਵਲ ਸਰਵੈਂਟਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 311 ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੌਜੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਮੰਨਿਆ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫੌਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਹੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜੋ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕਥਿਤ ਉਲੰਘਣਾ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਐਕਟ, 1950 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇ:-

(ਏ) ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਮਿਤੀ 1 ਸਤੰਬਰ, 1958, ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ;

(ਬੀ) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ 1,250 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਅਦਾ ਕਰੇ, ਭਾਵ, 1 ਸਤੰਬਰ, 1958 ਤੋਂ ਮਿਤੀ ਤੱਕ - ਮੁੜ ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ। 50 ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਹਵਾਰੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹਰ 2 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਆਮ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦੀ ਸੇਧ, ਆਦਿ

(c) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਜੋ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਪਿਆਰ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ, ਤੁਹਾਡਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸੀ.ਬੀ.ਅਗਰਵਾਲਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਆਰ.ਐਲ. ਟੰਡਨ, ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਕੇ.ਕੇ. ਖੰਨਾ ਐਡਵੋਕੇਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ। ਐਸ. ਐਨ-ਸ਼ੰਕਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਕਪੂਰ, ਜੇ.—ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ, 1939 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਵਿੰਗ ਕਮਾਂਡਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਉੱਚ ਦਫਤਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਵਾਬੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਕੁਝ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਸਥਾਪਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਜਾਂਚਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। . ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਪੈਸ਼ਲ ਪੁਲਿਸ ਇਸਟੈਬਲਿਸ਼ਮੈਂਟ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੱਚਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਖਰਕਾਰ, 12 ਮਾਰਚ, 1958 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼-ਪੱਤਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਸਨ: -

1. (ਏ) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕੋਲ ਇੱਕ ਕਾਰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ। 10,000 ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਰ ਉਸ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ;

(ਬੀ) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਕਤ ਕਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਝੂਠੀ ਵਿਕਰੀ ਰਸੀਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ;

(ਸੀ) ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾ ਨੇ ਆਯਾਤ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦਰਾਮਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਗਲਤ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ; ਅਤੇ

2. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇੱਕ ਐਸ. ਸੁੰਦਰਾ, ਮੇਸਰਸ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕਸ ਲਿਮਟਿਡ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮੁਫਤ ਟਿਕਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਐਸ. ਸੁੰਦਰਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1958 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਹੋਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦੋ ਫਰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫੌਜ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫੌਜੀ ਬਕਸੇ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਗਾੜਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੰਗ ਕਮਾਂਡਰ ਭਾਸਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਵਿੰਗ ਕਮਾਂਡਰ ਭਾਸਕਰਨ ਨੇ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਸਨ। ਦੂਜੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-

"ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।" ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ

ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1958 ਅਤੇ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1958 ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ।
ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ, ਮਿਤੀ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1958 (ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਐਨੈਕਸਰ 'ਸੀ' ਦੀ ਨਕਲ

ਕਰੋ) ਦੁਆਰਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕੁਝ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਫਾਈਲਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ
ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮੰਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ 19 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1958 ਨੂੰ ਇੱਕ
ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਇਸ ਤੁਹਾ ਹੈ:-

“ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1958 ਦੇ ‘ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ’ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੁਰਵਿਹਾਰ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਜਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ‘ਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਗਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਅਧਾਰ ‘ਤੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ/ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਲਈ ‘ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ’ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਵੇਲੇ, ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਸ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਜਵਾਬ ਮਿਤੀ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1958 ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਲੇੜੀਂਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਲੇੜੀਂਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸੀ

ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਿ ਕੋਰਟ ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪਿੱਠ ‘ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਜੁਬਾਨੀ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਈਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ। “ਉਸਦੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਡਾਂਸ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 1 ਸਤੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ “ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ” ਦੇ ਅਧਾਰ ‘ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ 1 ਸਤੰਬਰ, 1958 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 12 ਸਤੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਕੇਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ, ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮੰਗਿਆ। ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੋ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਦੋ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 27 ਅਕਤੂਬਰ, 1958 ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1958 ਦੇ ਦੂਜੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 22 ਤੋਂ 24 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਨਵਰੀ, 1963 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕਈ ਤੁਹਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। . 24 ਨਵੰਬਰ, 1958 ਅਤੇ 5 ਫਰਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਦੋ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ, 6 ਅਕਤੂਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਜਵਾਬ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਜਵਾਬ। ਉਸ ਨੂੰ 12 ਦਸੰਬਰ 1961 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼

ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਦਸੰਬਰ, 1960 ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 34, 1960 ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪਹਿਲੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ 2 ਨਵੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸੀ.ਬੀ.ਅਗਰਵਾਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰਾਸਾ ਅਗਸਤ, 1959 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਨਵਰੀ, 1963 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਮੈਂ ਦੇਰੀ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਰਹਿਮ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੇਰੀ ਦੇ ਉਦੋਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ

ਅਗਸਤ, 1959, ਜਿਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਧਿਆਨ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਤੱਥ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਰਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਤੰਬਰ, 1958 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਕੋਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇਰੀ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕਾਫ਼ੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਾਂਗਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਰਟ-ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਵਲ ਕੋਰਟ-ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਐਕਟ, 1950 ਦਾ ਚੈਪਟਰ VI, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 73 ਕੋਰਟ-ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 73 ਦੀ ਧਾਰਾ (F) ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਅਧਿਆਇ VI ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕੋਲ ਇੱਕੋ

ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਏ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਰਟ-ਮਾਰਸ਼ਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ। ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ, ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨਾ। ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 73 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਰਟ-ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰੋਪਿਓ ਜੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਉਸਨੇ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਅਧਿਆਇ XIII ਵੱਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕੋਰਟ ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਪੁਸ਼ਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੋਰਟ-ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਧਿਆਇ XII ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ,

ਫਿਰ ਵੀ ਜੇਕਰ ਸਜ਼ਾ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ XHI, ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਬਾਰ ਵਿਚ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਕੁਝ ਬਾਹਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੋਰਟ-ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ

ਧਾਰਾ 73 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਕੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਝਿੜਕ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਰਟ-ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲਾ ਦੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਢੁੱਕਵੀਂ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਪਾਲਣਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਕਲੰਕ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਪੁਰਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਜਵਾਬਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਖਵੇਂ ਰੱਖ ਲਏ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਬਾਰ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਸੇਵਾ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ "ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ" ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਪੂਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਦੁਆਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਸਮਝਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ

ਵੀ ਆਮ ਸਮਝ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਫੌਜੀ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਿਵਲ ਸਰਵੈਂਟਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 311 ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੌਜੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਮੰਨਿਆ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫੌਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਹੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜੋ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਬਦਲੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ। ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕਥਿਤ ਉਲੰਘਣਾ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਐਕਟ, 1950 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ.ਐਫ. ਅਤੇ ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.

ਰਾਮਜੀ ਦਾਸ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1%3 ਦਾ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 140

26 ਜੁਲਾਈ 1966 ਈ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ (1952 ਦਾ XVII) - ਐੱਸ. 8 ਸੁੱਕਾ 9—ਕੀ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰ ਕਲਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ 14- ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਸਾਈਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ) ਨਿਯਮ (1952)- ਨਿਯਮ 8 ਅਤੇ 11—ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ—ਕੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ-ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1952 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 8 ਅਤੇ 9 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ

ਹੀ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(2)(ਜੀ) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਸਾਈਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ) ਨਿਯਮ, 1952 ਨਾਮਕ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਹਨ,

Translator Chander Shekhar

(ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇ ਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ
ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ
ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪਰਮਾਣਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।)